

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN THẾ NAM

**GIẢI PHÁP CHỦ YẾU NHẪM PHÁT TRIỂN
NGUỒN NHÂN LỰC CHO NGÀNH CÔNG NGHIỆP
THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN, TỈNH THÁI NGUYÊN
GIAI ĐOẠN TỪ NĂM 2012 - 2020**

Chuyên ngành: Quản lý Kinh tế
Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS TRẦN ĐỨC LỢI

THÁI NGUYÊN - 2012

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu độc lập của tác giả. Các số liệu và kết quả đưa ra trong luận văn là hoàn toàn trung thực và chưa từng được công bố tại bất kỳ công trình nghiên cứu nào. Các số liệu và thông tin trích dẫn trong quá trình nghiên cứu đều được ghi rõ nguồn gốc.

Tác giả luận văn

NGUYỄN THẾ NAM

LỜI CẢM ƠN

Luận văn được hoàn thành là kết quả của quá trình học tập, nghiên cứu lý luận và tích lũy kinh nghiệm thực tế của tác giả. Những kiến thức quý báu mà các thầy cô giáo đã truyền đạt trong quá trình học tập đã làm sáng tỏ ý tưởng, tư duy của tác giả trong suốt thời gian hoàn thành luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn Ban giám hiệu, Ban chủ nhiệm Phòng quản lý Đào tạo sau đại học trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh Thái Nguyên đã giúp đỡ tôi trong quá trình học tập và nghiên cứu.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn và kính trọng sâu sắc đến TS Trần Đức Lợi, Người thầy đã tận tình hướng dẫn và giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Cuối cùng, tôi xin gửi lời cảm ơn đến những người thân trong gia đình, bạn bè, đồng nghiệp đã giúp đỡ và cung cấp cho tôi những kinh nghiệm quý báu để tôi có thể hoàn thành luận văn trong thời gian quy định.

Thái Nguyên, tháng 12 năm 2012

Tác giả luận văn

NGUYỄN THẾ NAM

MỤC LỤC

Trang phụ bìa	
Lời cam đoan.....	ii
Lời cảm ơn	iii
Mục lục.....	iv
Danh mục các chữ viết tắt.....	vii
Danh mục các bảng	vii
Danh mục các hình.....	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục đích, nội dung nghiên cứu.....	1
3. Phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Ý nghĩa khoa học của luận văn	2
5. Kết cấu của luận văn	2
Chương 1. MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VỀ NGUỒN NHÂN LỰC	3
1.1. Những vấn đề chung về nguồn nhân lực, nhân lực trong ngành công nghiệp.....	3
1.1.1. Khái niệm và những vấn đề cơ bản về nguồn nhân lực trong công nghiệp.....	3
1.2. Những kinh nghiệm về phát triển nguồn nhân lực của một số quốc gia và ở Việt Nam.....	31
1.2.1. Nhật Bản.....	31
1.2.2. Hàn Quốc.....	32
1.2.3. Trung Quốc	32
1.2.4. Thái Lan	33
1.2.5. Singapore.....	34
1.2.6. Philippin	34
1.2.7. Kinh nghiệm của Sơn La.....	35

1.3. Bài học rút ra từ một số quốc gia về phát triển nguồn nhân lực	35
Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	38
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	38
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	38
2.2.1. Phương pháp thu thập tài liệu	38
2.2.2. Phương pháp tổng hợp xử lý, số liệu	40
2.2.3. Phương pháp phân tích số liệu	40
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	42
2.3.1. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu về hiện trạng của địa phương	42
2.3.2. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu về quy mô, chất lượng nguồn nhân lực.....	42
Chương 3. THỰC TRẠNG NGUỒN NHÂN LỰC NGÀNH CÔNG NGHIỆP ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN	43
3.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	43
3.1.1. Đặc điểm về điều kiện tự nhiên, kinh tế- xã hội Thành phố Thái Nguyên	43
3.1.2. Ảnh hưởng của điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội đến sự phát triển nguồn nhân lực cho ngành công nghiệp Thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên	56
3.2. Thực trạng nguồn nhân lực ngành công nghiệp Thành phố Thái Nguyên.....	58
3.2.1. Quy mô, dân số Thành phố Thái nguyên	58
3.2.2. Kết quả phát triển ngành công nghiệp từ năm 2006 - 2011.....	64
3.2.3. Đánh giá chung về nguồn nhân lực trong ngành công nghiệp Thành phố Thái Nguyên	83
Chương 4. GIẢI PHÁP CHỦ YẾU PHÁT TRIỂN NGUỒN NHÂN LỰC NGÀNH CÔNG NGHIỆP THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN GIAI ĐOẠN TỪ NĂM 2012-2020	90
4.1. Những định hướng chiến lược về phát triển nguồn nhân lực	90

4.2. Phương hướng cơ bản xây dựng và phát triển nguồn nhân lực ngành công nghiệp	92
4.3. Những giải pháp chủ yếu nhằm xây dựng và phát triển nguồn nhân lực cho các ngành công nghiệp	93
4.3.1. Những giải pháp về xây dựng chiến lược phát triển nguồn nhân lực và phát triển giáo dục - đào tạo nhằm nâng cao trí lực của nguồn nhân lực	93
4.3.2. Những giải pháp nhằm nâng cao thể lực của nguồn nhân lực	97
4.3.3. Giải pháp xây dựng tiềm lực tri thức và sử dụng lao động tri thức trong các ngành công nghiệp của Thành phố	99
4.3.4. Tiếp tục đổi mới cơ chế chính sách sử dụng nguồn nhân lực	100
KẾT LUẬN	102
TÀI LIỆU THAM KHẢO	104
PHỤ LỤC	106

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

CNH- HĐH	:	Công nghiệp hóa - Hiện đại hóa
GDP	:	Tổng sản phẩm quốc nội
HĐND	:	Hội đồng nhân dân
KT-XH	:	Kinh tế - xã hội
NĐ	:	Nghị định
NSĐP	:	Ngân sách địa phương
NSNN	:	Ngân sách nhà nước
NSTW	:	Ngân sách Trung ương
QĐ	:	Quyết định
QLDA	:	Quản lý dự án
QLNN	:	Quản lý nhà nước
TSCĐ	:	Tài sản cố định
UBND	:	Ủy ban nhân dân
XDCB	:	Xây dựng cơ bản
XHCN	:	Xã hội chủ nghĩa

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1.	Chi tiêu kinh tế cơ bản của Thành phố Thái Nguyên.....	49
Bảng 3.2.	Tình hình sử dụng đất đai của Thành phố Thái Nguyên năm 2011 .	51
Bảng 3.3.	Dân số trung bình nam, nữ của Thành phố Thái Nguyên.....	58
Bảng 3.4.	Dân số và lao động trung bình Thành phố Thái Nguyên năm 2011	58
Bảng 3.5.	Lao động làm việc theo thành phần kinh tế.....	59
Bảng 3.6.	Thống kê lao động, việc làm trên địa bàn Thành phố năm 2011....	60
Bảng 3.7.	Nguồn nhân lực của Thành phố Thái Nguyên thông qua hệ thống giáo dục và đào tạo	62
Bảng 3.8.	Nguồn nhân lực công nghiệp được đào tạo trong hệ thống các cơ sở dạy nghề do địa phương quản lý	63
Bảng 3.9.	Giá trị sản xuất ngành công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp của Thành phố Thái nguyên	66
Bảng 3.10.	Nhân lực trong cụm công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp của Thành phố Thái Nguyên	67
Bảng 3.11.	Hiện trạng nhân lực của doanh nghiệp công nghiệp theo đơn vị hành chính.....	71
Bảng 3.12.	Tình hình nhân lực theo ngành nghề trong ngành công nghiệp trên Thành phố năm 2011	72
Bảng 3.13.	Hiện trạng sản phẩm và nhân lực làng nghề trên địa bàn.....	77
Bảng 3.14.	Chất lượng nhân lực trong các làng nghề năm 2011	79
Bảng 3.15.	Nhân lực trong doanh nghiệp ngành công nghiệp hỗ trợ	81
Bảng 4.1.	Dự báo lao động ngành công nghiệp Thành phố Thái Nguyên...	92

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 1.1. Quy trình tuyển dụng nhân lực	20
Hình 1.2. Quy trình đào tạo và phát triển nhân lực.....	23

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Ngày nay sự phát triển của mỗi quốc gia, mỗi địa phương không chỉ dựa vào nguồn vốn, khoa học kỹ thuật công nghệ, tài nguyên mà còn dựa vào nguồn nhân lực. Nguồn nhân lực con người là một trong những yếu tố không thể thiếu được trong mọi quá trình phát triển sản xuất xã hội, nhất là trong quá trình hiện nay nước ta đang thực hiện công cuộc công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước. Thái Nguyên với tư cách là trung tâm về chính trị, kinh tế, văn hoá của cả vùng núi phía Đông Bắc nên việc phát triển của tỉnh Thái Nguyên về mọi mặt có ý nghĩa vô cùng quan trọng trong việc thúc đẩy sự phát triển kinh tế - xã hội của toàn vùng núi phía Bắc. Trong quá trình tiến hành công nghiệp hoá, hiện đại hoá, Thành phố Thái Nguyên có nhiều ưu thế so với các tỉnh, thành phố khác trong cả nước về cơ sở hạ tầng, vật chất kỹ thuật, hệ thống giao thông vận tải thuận lợi, bưu chính viễn thông phát triển, nhà máy, xí nghiệp, doanh nghiệp, công ty thuộc tất cả các lĩnh vực, các ngành nghề phát triển đa dạng phong phú.

Để thực hiện mục tiêu năm 2020 nước ta cơ bản trở thành một nước công nghiệp, thì vấn đề nguồn nhân lực cho phát triển ngành công nghiệp cả nước nói chung và cho ngành công nghiệp trên địa bàn Thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên nói riêng là rất cần thiết và có ý nghĩa rất lớn.

Nguồn nhân lực cho ngành công nghiệp trên địa bàn Thành phố Thái Nguyên hiện nay như thế nào: về quy mô, chất lượng, nguồn cung cấp, sự phân bố, vấn đề đào tạo bồi dưỡng và phát triển... Đó là một loạt vấn đề đang đặt ra cho sự phát triển nguồn nhân lực công nghiệp Thành phố Thái Nguyên hiện nay. Vì vậy, tác giả đã chọn đề tài: ***“Giải pháp chủ yếu nhằm phát triển nguồn nhân lực cho ngành công nghiệp Thành phố Thái Nguyên - tỉnh Thái Nguyên giai đoạn từ năm 2012 - 2020”*** làm đề tài nghiên cứu.

2. Mục đích, nội dung nghiên cứu